

מדת בדת

לע"נ הגאון ר' יחיאל מיכל בן ר' אברהם יצחק פיינשטיין זצוק"ל
הערות והנצחות טל' 0548449853 או מייל
MABADAF12@GMAIL.COM

פרשת אמור תשע"ה

144

ג'יון

שיעור חזק חזמי בדרך קצרה

כתובות פח-צד

במחלוקת אבא שאול בן אמא מרים ורבנן, שר"ש כאבא שאול, ורב פפא מקשה שכל זה רק כשהיא תובעת כתובתה ומדוע ממשיך ר"ש שאם אינה תובעת לא, ואומר רב פפא שהוא אומר את זה להוציא מר"א והחולקים עליו שמשביעה מתי שרוצה.

משנה אשה שהוציאה גט ואין לה את כתובתה,

דף פט גובה את כתובתה, ואם הוציאה כתובה ואין עמה גט והיא אומרת שהגט אבד והוא אומר שפרע ואבד שוברו, וכן בעל חוב שהוציא שטר חוב ואומר שאבד לו הפרוזבול, לא יפרעו, ולרשב"ג משעת הסכנה ואילך אשה גובה ללא גט ובעל חוב גובה ללא פרוזבול. **גמרא** משמע במשנה שכותבים שובר שאל"כ נחשוש שאחר הפירעון היא תוציא את כתובתה ותגבה שוב, לדעת רב המשנה מדברת במקום שלא כותבים כתובה, ולשמואל מדובר גם במקום שכותבים כתובה, ויוצא שלשמואל כותבים שובר, ורב ענן אמר ששמואל פירש לו שבמקום שלא כותבים כתובה והוא אומר שכתב עליו להביא ראייה שפרע, ובמקום שכותבים כתובה והיא אומרת שלא כתב לה, היא תביא ראייה שלא פרע לה, וגם רב חזר בו והוא אמר שביין אם כותבים כתובה וביין שאין כותבים אם היא מביאה גט נוטלת עיקר כתובה, ואם היא מביאה כתובה היא גובה גם תוספת, ומי שרוצה להשיב שיביא ראייה, ולכאורה יש להוכיח מהמשנה שהיא אומרת שאבד גטה והוא אומר שאבד שוברו וכן בעל חוב שהוציא שטר חוב ללא פרוזבול לא יפרעו, ושמואל יעמיד את המשנה במקום שלא כותבים והוא אומר שכתב שאומרים לו הבא ראייה שפרעת ואם לא הוא יפרע, אך לרב קשה שתגבה לכל הפחות את התוספת, אמר רב יוסף שמדובר שאין עדי גירושין שהוא נאמן שפרע כתובתה במיגו שיכול לומר שלא גירשה, **עמוד ב** אך קשה שרשב"ג אומר בסיפא משעת הסכנה אשה גובה שלא בכתובה ופשוט שמדובר שיש עדי גירושין שאל"כ במה היא גובה, ויש לומר שכל המשנה כרשב"ג ויש להוסיף שלא יפרעו במה דברים אמורים שאין עידי גירושין אך כשיש עידי גירושין היא גובה תוספת, ואת העיקר היא גובה רק אם היא מוציאה את הגט ואם אינה מוציאה את הגט אינה גובה, ומשעת הסכנה גובה גם כשלא מוציאה את הגט, שרשב"ג אומר שמשעת הסכנה ואילך אשה גובה ללא גט ובעל חוב גובה ללא פרוזבול.

רב כהנא ורב אסי אמרו לרב שלדבריו שגובה את העיקר בגט איך תגבה אלמנה מהנישואין, ואין לומר שתגבה בעדי מיתה שא"כ נחשוש שגירשה והיא תוציא את הגט ותגבה בו, ויש לומר שהיא גובה רק כשידעו שהיא יושבת תחת בעלה, אך לכאורה נחשוש שהיא גירשה קודם מותו וגבתה כבר, אך יש לומר שהוא הפסיד לעצמו, אך קשה שאלמנה מהאירוסין במה תגבה שאם נאמר בעידי מיתה נחשוש שגירשה ותוציא אח"כ את הגט ותגבה בו, ויש לומר שבמקום שאי אפשר כותבים שובר שאל"כ נחשוש בכל עידי מיתה שהיא תביא אותם בב"ד אחד ותגבה ואח"כ תביא עידי מיתה לב"ד אחר ותגבה שוב, אלא שבמקרה כזה כותבים שובר.

מר קשישא בר רב חסדא אמר לרב אשי מנין שלא למנה מאירוסין יש כתובה, שאין להוכיח מהמשנה לעיל שאומרת

דף פח רב פפא אומר שאם הבעל פיקח הוא יביא אותה לשבועה דאורייתא, שיתן לה שוב כתובה בפני עד אחד ואח"כ יסמוך את ב' העדים ואת הפרעון הראשון יעמיד כמלוה, ורב שישא בר רב אידי מקשה איך ניתן לצרף ב' עדים שכל אחד מהם מעיד על דבר אחר, אלא מבאר רב שישא שיתן שוב בפני ב' עדים ואת הפרעון הראשון יעמיד כהלואה, ורב אשי מקשה שהיא יכולה לומר שהיו לה ב' כתובות, ורב אשי מבאר שמודיע לעדים האחרונים שהוא כבר פרע.

שנינו בשבועות שפורעים מיתומים רק בשבועה, ופשוט שמהלואה כמו שאביהם נפרע בלא שבועה א"כ לא נחייבם שבועה, אלא הכוונה שיתומים מיתומים נפרעים רק בשבועה, ואמר רב זריקא בשם רב יהודה שכל זה רק כשהם אומרים שאביהם אמר שלוה ופרע, אך אם אומרים שאמר לנו שלא לזה כלל לא יפרעו גם בשבועה, ורבא מקשה שאדרבה כשאומר שלא לזה א"כ הוא מודה שלא פרע ויפרעו ללא שבועה, אלא אומר רבא שרב זריקא אומר שכשאומרים שאמר האב שלוה ופרע הם נשבעים, ואם אומרים שהוא אמר שלא לזה נפרעים ללא שבועה כי הוא מודה שלא פרע.

הנפרעת שלא בפניו נפרעת בשבועה, רב אחא שר הבירה אומר שבמעשה שבא לפני ר' יצחק באנטוכיא הוא אמר שזה רק לכתובת אשה שיהיה חן, אך לחוב לא יורדים לנכסיו, ורבא אומר בשם ר"נ שגם לחוב יורדים שלא ילוו וילכו למדינת הים וינעלו דלת בפני לווים.

לר"ש, נשבעת רק בתובעת כתובתה, ר' ירמיה אומר שר"ש דיבר על נפרעת שלא בפניו שלת"ק אין חילוק בין מזונות לכתובה, ור"ש אומר שזה רק לכתובה **עמוד ב** אך למזונות נוטלת בלי שבועה, ונחלקו במחלוקת ששנינו לקמן במי שהלך למדינת הים ואשתו תובעת מזונות, שלחנן תשבע בסוף לכתובה ולא בתחילה למזונות, ולבני כהנים גדולים תשבע גם למזונות, ור"ש סובר כחנן ורבנן סוברים כבני כהנים גדולים, ורב ששת דוחה שלפ"ז מדוע כתוב שיוורשים משביעים אותה הרי שם ב"ד משביעים אותה, אלא מבאר רב ששת שר"ש חולק על הבבא שאם הלכה מקבר בעלה לבית אביה או שחזרה לבית חמיה ולא נעשתה אפוטרופוס לא משביעים אותה ואם נעשתה אפוטרופוס נשבעת על העתיד ולא על העבר, ור"ש סובר שאם תובעת כתובתה הם משביעים אותה, ואם אינה תובעת כתובתה אינם משביעים אותה, ונחלקו במחלוקת אבא שאול וחכמים באפוטרופוס, שאם מינהו אבי יתומים ישבע ואם מינהו ב"ד לא ישבע, ולאבא שאול אם ב"ד מינהו ישבע, וכשהאב מינהו לא ישבע, ור"ש סובר כאבא שאול, ורבנן כת"ק שם, ואביי מקשה לדבריו שמדוע אומר ר"ש כל זמן שתובעת כתובתה, וצ"ל אם תובעת כתובתה, ואביי מבאר שר"ש חולק על הדין שאם כתב לה נדר ושבועה אין לי עליך אינו יכול להשביעה ואם הוא אומר לא עלי ולא על יורשי ולא על כל הבאים ברשותי ולא עליך על יורשיך ועל הבאים ברשותך, לא משביעה לא הוא ולא יורשיו ולא כל הבאים ברשותו, ולא אותה ולא את יורשיה והבאים ברשותה, ור"ש סובר שאם היא תובעת כתובתה יורשיו יכולים להשביעה, ונחלקו

שנתאלמנה או נתגרשה בין מהאירוסין בין מהנישואין גובה את הכל, כי שם מדובר שכתב לה, והחידוש הוא להוציא מדעת ר"א בן עזריה שהוא כתב לה רק על מנת לכונסה, ומדויק כן שכתוב גובה את הכל ומשמע שכתב לה, שאל"כ היא תגבה רק מנה או מאתים, אלא יש להוכיח ממה ששנה רב חייא בר אבין שאשתו ארוסה אינו אונן ומיטמא לה והיא לא אוננת ומיטמאת לו ואם מתה אינו יורשה ואם הוא מת היא גובה כתובתה, ויש לדחות שמדובר שהוא כתב לה והחידוש הוא שמתה אינו יורשה.

רב נחמן שאל את רב הונא לדעת רב שהיא גובה בגט את עיקר הכתובה נחשוש שהיא תוציא עם הגט בב"ד אחד ואח"כ תוציא בב"ד אחר ותגבה שוב, ואין לומר שיקרעו את הגט כי היא אומרת שהיא רוצה להנשא בו, ויש לומר שיקרעו את הגט ויכתבו שקרעו את הגט לא בגלל שהוא פסול אלא שהוא נפרע ולא תגבה בו שוב.

משנה אשה שמביאה ב' גיטין וב' כתובות, תגבה ב' כתובות, ואם היא מוציאה ב' כתובות וגט אחד או כתובה וב' גיטין או כתובה וגט ומיתה גובה רק אחת שהמגרש אשתו ומחזירה הוא מחזירה על דעת כתובתה הראשונה. **גמרא** משמע במשנה שהיא גובה במה שהיא רוצה, ולכאורה זה ראה שלא כדברי ר"נ בשם שמואל שב' שטרות היוצאים זה אחר זה ביטל שני את הראשון, ויש לומר שרב פפא אמר שר"נ מודה שאם הוסיף דקל הוא רק הוסיף ולא ביטל את השיעבוד הראשון, וא"כ כאן מדובר כשהוסיף לה.

אם הוציאה גט כתובה ומיתה,

דף צ אם גט קודם למיתה היא גובה ב' כתובות ואם הכתובה קודמת למיתה גובה רק אחת, כי המגרש אשתו ומחזירה זה על דעת כתובתה הראשונה.

משנה קטן שהשיאו אביו כתובתה שכתב בקטנות קיימת שע"מ כן הוא קיימה, וכן גר שהתגייר עם אשתו כתובתה קיימת שקיימה ע"מ כן. **גמרא** רב הונא אומר שזה מדובר בעיקר כתובה אך אין לה תוספת כתובה, ורב יהודה סובר שיש לה גם תוספת, ולכאורה יש ראייה מברייתא שאומרת על המשנה שאם חידשו נוטלת מה שחידשו, משמע שלולא כן לא תיטול, ורב יהודה יפרש שנותן לה אף מה שחידשו, אך קשה שכתוב בהמשך הברייתא שאם לא חידשו בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה, ויש לומר שרב יהודה טעה במשנה שאומרת כתובתה קיימת משמע לגמרי ובאמת המשנה דברה רק על עיקר כתובה.

פרק מי שהיה

משנה אדם שהיה נשוי לב' נשים ומת,, הראשונה שנשא קודמת לשניה בגביית הכתובה ואם מתו הנשים יורשי הראשונה קודמים ליורשי השניה, ואם נשא את הראשונה ומתה ואח"כ נשא שניה והוא מת, יורשי השניה קודמים ליורשי הראשונה. **גמרא** יש לדייק בלשון המשנה שכתוב הראשונה קודמת ולא כתוב לראשונה יש לה ולשניה אין, משמע שאם תפסה השניה לא מוציאים ממנה וא"כ יוצא שבעל חוב מאוחר שקדם וגבה לא מוציאים ממנו, ויש לדחות שבאמת מוציאים ממנה וקודמת הכוונה לגמרי כמו לגבי ירושה שכתוב בן קודם לבת והכוונה לגמרי, ויש מדייקים להיפך שלא כתוב שאם תפסה השניה לא מוציאים, א"כ משמע שאם תפסה מוציאים ממנה שבעל חוב מאוחר שקדם וגבה מוציאים ממנו, ויש לדחות שבאמת לא מוציאים ואגב שכתוב בסיפא שניה ויורשיה קודמים ליורשי הראשונה **עמוד ב** כתבו גם ברישא הראשונה קודמת לשניה.

יש לדייק מהמשנה שאם אחת מתה בחייו ואחת במותו יש לשתייהן כתובת בנים דכרין ולא חוששים למריבה, שכתוב בסיפא שניה ויורשיה קודמים ומשמע שרק קודמים אך כשיש עבור שניהם הם נוטלים, ועוד יש לדייק שאמנם כתובת בנים דכרין מקבלים רק כשיש מותר דינר אך הכתובה נעשית מותר לאחרת, שלא כתוב במשנה אם יש שם מותר דינר, ועוד יש להוכיח שלכתובת בנים דכרין לא טורפים ממשועבדים שא"כ יבואו בני הראשונה ויטרפו מבני השניה, ורב אשי דוחה שיתכן שאחת בחייו ואחת במותו אין להם כתובת בנים דכרין וכתוב קודמים רק לענין נחלה, וכתוב יורשי הראשונה אגב שכתוב שניה ויורשיה, וכן יש לומר שכתובה לא נעשתה מותר לאחרת ובמשנה מדובר כשהיה מותר דינר חוץ מהכתובה.

נחלקו תנאים בכתובת בנין דכרין שאם אחת מתה בחייו ואחת במותו אמר בן ננס שבני יורשי הראשונה אומרים ליורשי השניה בני בעלת חוב אתם טלו כתובת אמכם וצאו, ור"ע אומר כבר קפצה הנחלה מלפני בני הראשונה ונפלה לפני בני השניה, ולכאורה נחלקו באחת בחייו ואחת במותו שלבן ננס יש להן כתובת בנים דכרין ולר"ע אין להם, ורבה אמר שמצא שתלמידי רב שנו ואמרו שלכו"ע יש להם כתובת בנים דכרין ונחלקו אם כתובה נעשית מותר לחברתה וכן שאר חובות שלבן ננס כתובה ושאר חובות נעשים מותר, ולר"ע אינם נעשים מותר, ורבה אמר להם שחובות אחרים ודאי הם מותר לכתובה, אך נחלקו רק בכתובה ורב יוסף דוחה שלפ"ז אין לכתוב כבר קפצה נחלה אלא יש לכתוב להדיא אם יש מותר דינר, אלא הם חלקו רק לענין אחת בחייו ואחת במותו אם יש כתובת בנים דכרין ונחלקו בזה גם בברייתא אחרת שכתוב שאם נשא אחת ומתה ונשא שניה והוא מת, שבאים בני השניה לאחר מותו ונוטלים כתובת אמם, ור"ש סובר שאם יש מותר דינר לוקחים בני הראשונה והשניה את כתובת אמם ואם אין מותר דינר מתחלקים כולם בשוה, ולכאורה נחלקו אם באחת בחייו ואחת במותו יש כתובת בנים דכרין שלת"ק אין כתובת בנים דכרין ולר"ש יש כתובת בנים דכרין, ויש לדחות שלכו"ע באחת בחייו ואחת במותו יש כתובת בנים דכרין,

דף צא ונחלקו בדינר בקרקע שלת"ק רק במטלטלין זה נקרא מותר דינר, ולר"ש גם בקרקע זה נקרא מותר דינר, אך יש לדחות שכתוב במשנה שלר"ש נכסים שאין להם אחריות לא נעשים מותר דינר ורק כשנותר דינר מנכסים שאין להם אחריות נוטלים כתובת אמם, אלא יש לומר שנחלקו כשיש רק ממשועבדים אם זה נקרא מותר דינר שלת"ק אינו נקרא מותר דינר, ולר"ש זה גם נקרא מותר דינר, אך לפ"ז ר"ש לא צריך לומר אם יש שם מותר דינר אלא כיון שיש מותר דינר נוטלים כולם, אלא צ"ל שנחלקו שלת"ק צריך מותר דינר ולר"ש גם פחות מדינר אך ר"ש אומר להדיא אם יש מותר דינר, ואין לומר שנהפוך שלת"ק מספיק פחות מדינר כי במשנה שר"ש חלק על ת"ק כתוב אם יש שם מותר דינר, אלא יש לומר כב' הלישונות הראשונות, ויש להפוך בברייתא שלת"ק נוטלים בני הראשונה גם כשהמותר הוא קרקע או משועבדים, ולר"ש נוטלים רק אם יש דינר מטלטלין ללישנא קמא, או בני תורין ללשון השניה.

מר זוטרא אומר בשם רב פפא שאחת בחייו ואחת במותו יש להם כתובת בנים דכרין וכתובה נעשית מותר לחברתה, ולכאורה אם היה אומר את הדין הראשון היינו אומרים שרק כשיש מותר דינר, אך יש לכתוב רק שנעשית מותר לחברתה ולא צריך מותר דינר וממילא יודעים שיש לכולם כתובת

במקום אמו, אמר רבא שאמנם הוא לא קיבל אחריות מהאם אך ודאי הוא קיבל אחריות של עצמו.
רמי בר חמא אומר שאם ראובן מכר שדה לשמעון ללא אחריות ושמעון מכרה לראובן באחריות, דף **צב** ובא הבעל חוב של ראובן וטרף את השדה צריך שמעון לפצות את ראובן, ורבא סובר שאמנם שמעון קיבל אחריות מהעולם אך לא קיבל אחריות מחובות של ראובן עצמו, ורבא מודה שאם ירש ראובן שדה מיעקב ומכרה לשמעון בלי אחריות ושמעון מכרה לראובן באחריות והבעל חוב של יעקב טרף את השדה שמעון יפצה את ראובן כי הבעל חוב של יעקב הוא כבעל חוב מהעולם.

רמי בר חמא אומר שאם מכר ראובן לשמעון שדה באחריות וזקף אותה במלוה ומת ראובן ובא בעל חובו לטרוף אותה משמעון והוא פייסו בדמים, יכולים בני ראובן לומר שלאבינו יש אצלך מטלטלין שהם לא משתעבדים לבעל חוב, אמר רבא שאם שמעון פיקח הוא יכול להגבות קרקע ליתומים ולגבות מהם חזרה כר"נ שיתומים שגבו קרקע בחובו של אביהם הבעל חוב יכול לגבות אותה מהם.

רבה אומר שאם ראובן מכר כל שדותיו לשמעון ושמעון מכר שדה אחת ללוי, יכול בעל חובו של ראובן לגבות משמעון או מלוי, אך מלוי הוא גובה רק אם הוא קנה בינונית, אך אם הוא קנה זיבורית יכול לוי לומר לו שהוא דקדק לקנות קרקע שאינה ראויה לבעל חוב כדי שלא יטרוף ממנו, וגם כשקנה לוי בינונית גובה ממנו הבעל חוב רק כשלא השאיר אצל שמעון בינונית כמורה, **עמוד ב** אך אם השאיר בינונית הוא יכול לומר לבעל חוב הנחתי לך מקום לגבות ממנו.

אביי אומר שאם ראובן מכר שדה לשמעון באחריות ובא בעל חובו של ראובן לגבות ממנו יכול ראובן לבא לפצות את הבעל חוב ואינו יכול לומר לו שאינו בעל דברים עמו כי ראובן אומר לו שאם אתה מוציא משמעון הוא יחזור אלי, וללישנא בתרא גם אם ראובן מכר לשמעון שלא באחריות יכול ראובן לפצות את הבעל חוב כיון שהוא אומר לו שאינו רוצה שלשמעון תהיה תרעומת עליו.

אביי אומר שאם ראובן מכר שדה לשמעון שלא באחריות וערערו עליה,

דף **צג** שמעון יכול לחזור בו רק אם עדיין לא החזיק בה אך אם החזיק בה אינו יכול לחזור בו אף שעדיין לא שילם לו כי הוא אומר לו שק מלא קשרים סברת וקבלת, והחזקה היא ממתי שהלך סביב מצריה, וללישנא בתרא גם אם מכר באחריות אינו יכול לחזור בו כי הוא אומר לו הראה את שטר הטירפא ואשלם לך.

משנה אדם שהיה נשוי לג' נשים וכתובתה של אחת מהם מאה ושל השניה מאתים ושל השלישית ג' מאות ויש שם רק מנה, מתחלקות כולן בשוה, ואם היו מאתים, זו שכתובתה מנה נוטלת נ' ואלו שכתובתן מאתים וג' מאות נוטלות כל אחת ג' דינרי זהב שהם ע"ה זוז, ואם השאיר ג' מאות, זו שכתובתה מנה נוטלת נ' ושכתובתה מאתים נוטלת מנה ושכתובתה ג' מאות נוטלת ו' דינרי זהב שהם ק"ג זוז, וכן ג' אנשים שהשתתפו יחד בעסק ופחתו או הותירו יחלקו כך. **גמרא** לכאורה בהשאיר ב' מאות תקבל בעלת מנה רק ל"ג ושליש שאין לה חלק במנה שני, אמר שמואל שמדובר שכתבה בעלת מאתים לבעלת מנה שאין לה עמה דין ודברים במנה הראשון ומה שהיא מתחלקת עם בעלת ג' מאות במנה זה כי היא אומרת לה שהיא סלקה עצמה רק מדין ודברים עם הראשונה אך היא לא ויתרה לבעלת ג' מאות ושעבודה שוה עמה.

בנים דכרין גם באחת בחייו ואחת במותו, ויש לומר שאם היינו כותבים רק את הדין שכתובה נעשית מותר היינו אומרים שמדובר בג' נשים שמתו שתיים בחייו ואחת אחר מותו, ולאשה שמתה אחריו יש רק בת שאינה יורשת, ונוטלת רק משום חוב הכתובה, אבל במקרה שהיו רק ב' נשים ולשניה יש בן הם יבואו למריבה שהבן מהראשונה אומר שהוא ירש את אמו ולמה יטלו בני השניה יותר ממנו, לכן חידש רב פפא שבכל מקרה אחת בחייו ואחת במותו יש כתובת בנים דכרין.

משנה אדם שהיה נשוי לב' נשים ומתו ואח"כ הוא מת ומבקשים היתומים כתובת אמם ויש שם רק כב' הכתובות הם חולקים בשוה, ואם יש מותר דינר כולם לוקחים כתובת אמם והיתומים לא יכולים לומר שהם מעלים את נכסי אביהם יתר דינר כדי שיטלו כתובת אמם, אלא שמים את הנכסים בב"ד ונכסים שהם בראוי אינם כבמוחזק, ור"ש אומר שלמותר דינר לא מספיק מנכסים שיש להם אחריות אלא רק מנכסים שאין להם אחריות. **גמרא** אם בכתובה אחת כתוב אלף ובשניה ה' מאות יטלו הכתובה רק אם יש מותר דינר, ואם אין דינר יחלקו בשוה, ובמקרה שהיו נכסים מרובים בשעת מיתה והתמעטו פשוט שזכו בהם היורשים, ובמקרה שהיו מועטים והתרבו לכאורה יש להוכיח מהמקרה של משפחת בר צרצור שהיו הנכסים מועטים והתרבו ובאו לרב עמרם ואמר להם שיפייסו את יורשי הכתובה הגדולה ולא שמעו בקולו אמר להם שאם אינכם מפיסיים אכה אתכם בקוץ שאינו מוציא דם והיינו בשמתא, ושלחם לר"נ והוא אמר שכמו שמרובים והתמעטו **עמוד ב** זכו בהם יורשים כך במועטים והתרבו זכו היורשים לחלוקה בשוה.

באדם אחד היו נושים אלף זוז והיו לו ב' בתים ומכר כל אחד מהם בה' מאות, ובא הבעל חוב וטרף מהקונה בית אחד ורצה לטרוף גם מהשני ובא הקונה עם אלף זוז ואמר לו אם זה שוה לך אלף זוז קח את הבית ואם לא קח אלף זוז ותסתלק משניהם, ורמי בר חמא רצה להביא ראיה ממשנתנו שהיתומים לא יכולין להעלות את הנכסים בשוה דינר, ורבא דוחה שבמשנה אם יעלו דינר היתומים שכתובה אמם קטנה יפסידו, אך במקרה הזה הקונה נותן אלף ויקבל אלף, ולרבינא יכתבו בשטר טירפא אלף ולרב עזירא יכתבו ה' מאות וכן הלכה.

באדם אחד היו נושים ק' זוז והיו לו ב' שדות קטנות, ומכר כל אחד מהם בנ' ובא הבעל חוב וטרף אחת מהם וכשרצה לטרוף את השניה הביא לו הלוקח ק' זוז ואמר לו אם שוה לך הקרקע הזו ק' זוז קח אותה ואם לא קח ק' זוז ותסתלק, ורצה רב יוסף להוכיח כן מהמשנה שהיתומים לא יכולים להעלות את דמי הקרקע, ואביי דוחה שבמשנה יהיה הפסד ליתומים שכתובת אמם קטנה אך כאן אין לו הפסד כי הוא נותן ק' ויקבל ק', ולרבינא כותבים בשטר טירפא ק' ולרב עזירא כותבים נ' וכן הלכה.

אדם אחד היה חייב ק' זוז ומת והוריש קרקע קטנה ששויה נ' זוז, ובא הבעל חוב לטרפה ונתנו לו היתומים נ' זוז ורצה לטרוף אותה שוב ובאו היתומים לאביי ואמר להם שמצוה על היתומים לפרוע חוב אביהם וקיימתם מצוה בני הראשונים ועכשיו הוא טורף מן הדין, וכל זה כשלא אמרו לו שהנ' זוז הם דמי הקרקע אך אם אמרו לו שהם דמי הקרקע א"כ הם סלקוהו ממנה.

אדם אחד מכר כתובת אמו בדבר מועט והתנה עם הקונה שאם תטרוף אמו הוא לא יפצה אותו, ואמו נפטרה קודם שערערה ובא הבן וערער חשב רמי בר חמא לומר שהוא

כשנשארו ג' מאות יש להקשות מדוע נוטלת בעלת מאתים מנה ולפי החלוקה מגיע לה ע"ה, אמר שמואל שכתבה בעלת ג' מאות לבעלות מאתים ומנה שאין לה עמהן דין ודברים במנה הראשון, רב יעקב מנהר פקוד אומר בשם רבינא שברי שא ובסיפא מדובר שנפלו בב' תפיסות וברי שא מדובר שנפלו ע"ה תחילה והתחלקו בשוה ואח"כ נפלו קכ"ה, ובסיפא מדובר שנפלו ע"ה תחילה ואח"כ נפלו רכ"ה.

שנו בברייתא שהמשנה היא כר' נתן אך רבי סובר שאין זה דומה לשותפות יחסית שכל אחד נוטל מה שהשביחו מעותיו, אך ג' הנשים שעבודן שוה בכל הג' מאות.

שמואל אומר שאם שנים עשו שותפות שאחד הטיל מנה ואחד מאתיים **עמוד ב** והרויחו הרווח הוא לאמצע, ורבה אומר שמסתבר בדברי שמואל שהשותפות היא כשקנו שור שעומד לחרישה והוא עומד לחרישה, אך אם השתתפו בשור לחרישה והוא עומד לשחיטה נוטל כל אחד לפי מעותיו, ורב המנונא סובר שגם בשור לחרישה ועומד לשחיטה חלוקת הרווח בשוה, ולכאורה יש להוכיח מברייתא שב' שהטילו לכיס זה מנה וזה מאתים השכר לאמצע ולכאורה מדובר בשור לחרישה ועומד לשחיטה, ויש לדחות שמדובר בשור שעומד לחרישה, אך לפ"ז כשהשור עומד לשחיטה החלוקה היא לפי מעותיהם וקשה מדוע כתוב בהמשך הברייתא שאם כל אחד לקח בשלו והתערבו נוטל כל אחד לפי מעותיו שיש חילוק גם כשלקחו יחד שרק בשור שעומד לחרישה הרווח לאמצע אך כשעומד לשחיטה יחלקו לפי מעותיהם, ויש לומר שיש להכניס את זה בברייתא שכל זה בשור שעומד לחרישה אך כשעומד לשחיטה נעשה כאילו לקח כל אחד בשלו שהרווח מתחלק לפי מעותיהם, לכאורה יש להוכיח מדברי המשנה שג' שהטילו לכיס פחתו או הותירו כך הם חולקים ולכאורה פחתו הכוונה ממש וכן הותירו הכוונה ממש, אמר ר"נ בשם רבה בר אבון שהותירו הכוונה זווים חדשים, ופחתו הכוונה שהמעצות נפסלו.

משנה אדם שהיה נשוי לד' נשים ומת, הראשונה קודמת לשניה, והשניה לשלישית, והשלישית לרביעית, ופורעים לרביעית ללא שבועה, ובן ננס אומר וכי בשביל שהיא האחרונה היא מרויחה אלא גם היא נפרעת בשבועה, ובמקרה שהתאריך בכל הכתובות שווה, כל הקודמת לחברתה אפילו שעה אחת זוכה שבירושלים היו כותבים שעות בשטרות, ואם בכולם כתוב שעה אחת ויש שם רק מנה, יחלקוהו בשוה. **גמרא**

דף צד שמואל אומר שמחלוקת ת"ק ובן ננס היא במקרה שנמצא ששדה אחת אינה שלו ולת"ק בעל חוב מאוחר שקדם וגבה לא גבה, ולבן ננס מועילה הגביה, ולר"נ בשם רבה בר אבון לכו"ע לא הועיל בגביתו, ונחלקו שבן ננס חשש שמא הרביעית תקלקל את הקרקע ות"ק לא חשש שמא היא תקלקל, ואביי אומר שנחלקו שבן ננס סובר כאביי קשישא שאין הבדל בין יתומים גדולים לקטנים ולת"ק רק בקטנים הצריכו שבועה.

רב הונא אומר שב' אחים או ב' שותפים שיש להם דין עם מישהו ואחד הלך לדון עמו השני לא יכול לומר שידון עמו בנפרד כי הראשון עשה בשליחות השני, וכשהגיע ר"נ לסורא שאלוהו בדיון זה והוא הביא ראיה לכך ממשנתינו שכל אחת נשבעת לקודמת לה ומשמע שהראשונה לא צריכה להשבע גם לשלישית כי כבר נשבעה לשניה בשליחותה של השלישית, ויש לחלק ששבועה לאחת היא שבועה גם למאה, ואילו כאן השותף אומר אילו הייתי מגיע

הייתי טוען יותר, וכל זה כשלא היה בעיר אך אם היה בעיר הוא היה צריך לבא אלא הראשון עשה בשליחותו.

לרב ב' שטרות שיוצאים ביום אחד חולקים, ולשמואל עושים שודא דדייני, לכאורה רב סובר כר"מ שעדי חתימה כורתים בגט, **עמוד ב** ושמואל סובר כר"א שעדי מסירה כורתים את הגט, ויש לדחות שגם רב סובר כר"א, ונחלקו שרב סובר שהם מעדיפים לחלוק, ושמואל סובר שעדיף שודא דדייני, אך יש להוכיח שרב לא סבר כר"א שרב יהודה אמר בשם רב שהלכה כר"א בגיטין וכשאמר את זה לפני שמואל הוא אמר שהלכה כמותו גם בשטרות ומשמע שלרב אין הלכה כר"א בשטרות, וא"כ מסתבר שכאן רב סובר כר"מ ושמואל סבר כר"א, ויש להוכיח מברייתא מפורשת שאומרת שב' שטרות שיוצאים ביום אחד חולקים, ושמואל יסבור שברייתא זו היא כר"מ, אך לפ"ז יקשה מהסיפא של הברייתא שאם כתב לאחד ולשני מסר קנה השני ולר"מ עדי חתימה כורתים, ויש לומר שנחלקו תנאים אם חלוקה עדיפה או שודא עדיפה, במקרה ששלחו למישהו והשליח לא מצאו לחכמים יחלוקו וכאן אמרו מה שירצה שליח יעשה.

אמו של רמי בר חמא כתבה בבוקר את נכסיה לבנה רמי ובערב כתבה לבנה מר עוקבא, וכשבא רמי לפני רב ששת הוא העמידו בנכסיה ומר עוקבא בא לר"נ והוא העמידו בנכסיה, ובא רב ששת לר"נ ושאל אותו מדוע העמיד את מר עוקבא אמר לו ר"נ מדוע אתה העמדת את רמי, אמר רב ששת שהוא קדם אמר ר"נ וכי אנו בירושלים שכותבים שעות, ורב ששת שאל מדוע אתה עשית כך, אמר ר"נ שהוא עשה שודא, אמר רב ששת שאני עשיתי שודא קודם, אמר ר"נ אני דיין ואתה לא, ועוד שאתה לא העמדת את רמי בתורת שודא.

לפני רב יוסף באו ב' שטרות שבאחד כתוב ה' בניסן ובשני כתוב בניסן סתם, ורב יוסף העמיד בנכסים את בעל השטר ה' בניסן אמר השני ואני אפסיד, אמר לו שכיון שלא כתוב באיזה יום א"כ ידך על התחתונה ואולי שטרך הוא בכ"ט בניסן.